

Administracja szczebla wojewódzkiego zarządzająca rynkiem muzycznym

To w miarę obszerne wprowadzenie w historię zarządzania miało na celu wskazanie złożoności problemu. Dualizm decyzyjny, jaki można obecnie zaobserwować, istniał od początku nowoczesnej administracji. Dostrzegane dziś stopniowe odchodzenie od koncepcji państwa liberalnego, która dopuszczała tylko wyjątkową ingerencję administracji w sferę praw i obowiązków obywatela, powoduje rozrost reglamentacyjnej działalności administracji publicznej. Ograniczenia swobody działania obywatela za pomocą środków przewidzianych prawem są podyktowane różnymi względami: ochroną konsumenta, ochroną środowiska naturalnego i dóbr kultury, ujednocnianiem działań w skali międzynarodowej, np. ruch na drogach publicznych. Ważnym problemem są granice ingerencji administracji publicznej, która, chroniąc dobra ogólne i działając w interesie ogólnym, nie może nadmiernie krępować swobód i aktywności jednostki. Wkraczanie administracji w sferę praw i obowiązków jednostki następuje z reguły w formie aktu administracyjnego, a zwłaszcza decyzji administracyjnej. W celu ochrony jednostki przed arbitralną działalnością administracji państwo praworządne wykształciło wiele instytucji, takich jak: postępowanie administracyjne oparte na kodeksie postępowania administracyjnego i kontrola sądowa decyzji administracyjnych (sądownictwo administracyjne). Ma to zapewnić wykonanie nakazów i zakazów administracyjnych.

W województwie małopolskim, a szczególnie w stołeczno-królewskim mieście Krakowie, co roku, już od kilkunastu lat, jesteśmy – jako słuchacze koncertów oraz widzowie przedstawień operowych i baletowych – świadkami wielu znakomitych działań artystycznych. Ich adresatami jesteśmy nie tylko my, mieszkańcy miasta i regionu. Przyciągają one coraz liczniejszą grupę turystów krajowych i zagranicznych. Nasi goście pragną nie tylko poznawać atrakcje znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie Krakowa (np. kopalnię w Wieliczce, dolinę Ojcowa, Puszcę Niepołomicką), podziwiać perły architektury, których jest w naszym mieście tak wiele, ale także mieć kontakt z rozrywką, z wydarzeniami artystycznymi na odpowiednim poziomie. W każdym miejscu, bez względu na porę roku, region oferuje wiele ciekawych i atrakcyjnych wydarzeń, moc wrażeń.

Małopolskie władze administracyjne jako główną cechę swej misji w zakresie muzyki wskazują „wspieranie imprez kulturalnych – muzycznych przez objęcie ich mecenatem”⁴. Należy podkreślić, iż Małopolski Urząd Marszałkowski jest organem założycielskim dwóch najważniejszych instytucji muzycznych w mieście: Filharmonii Krakowskiej oraz Opery – sprawuje więc *de facto* nadzór nad nimi, finansując ich działalność. Również ważny element, podkreślany przez Michała Sapetę, to „szczególna forma aktywności kulturalnej w regionie [jaka] stanowi społeczny ruch kulturalny zorganizowany w regionalnych stowarzyszeniach kulturalnych i stowarzyszeniach twórczości amatorskiej, które przedstawiają bogatą ofertę programową dla społeczności lokalnych we wszystkich dziedzinach kultury (organizują min. małopolskie konkur-

⁴ Przygotowywane do druku materiały opracowane przez Michała Sapetę, pracownika Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego.

sy, przeglądy i festiwale chórów, orkiestr dętych, zespołów (...) folklorystycznych, a także cenne formy opieki nad sztuką ludową i zanikającymi rzemiosłami artystycznymi⁵. Urząd Marszałkowski podejmuje coraz częściej inicjatywy udostępniania i prezentowania sztuki profesjonalnej. Inicjatywy twórców i animatorów kultury są wspierane finansowo przez Województwo Małopolskie. Jak szeroki jest to wachlarz zainteresowań, zilustruje przedstawiona lista imprez muzycznych, które uzyskały wsparcie w 2006 roku:

- II Festiwal Muzyki Polskiej,
- 42 Studencki Festiwal Piosenki,
- X Międzynarodowy Konkurs Współczesnej Muzyki Kameralnej,
- Europejski Festiwal im. Jana Kiepury,
- Festiwal Muzyki Tradycyjnej „Rozstaje 2006”,
- XXXII Międzynarodowy Festiwal *Muzyka w Starym Krakowie*,
- *XI Dni Bachowskie*,
- Małopolskie Konkursy Chórów i Orkiestr Dętych,
- *XXV Jubileuszowy Międzynarodowy Festiwal Piosenki Żeglarskiej „SHANTIES 2006”*,
- *Festiwal Ogrody Muzyką Malowane*,
- *51. Zaduszki Jazzowe*
- *XII Międzynarodowy Festiwal Jazzowy „Starzy i Młodzi, czyli jazz w Krakowie”*, połączony z koncertem specjalnym – premierowym wykonaniem *Kantaty Jazzowej* do poezji Karola Wojtyły,
- *Muzyczne Spotkania na Wzgórzach Krzesławickich*,
- *50 lat Piwnicy pod Baranami – „Koncert dla Piotra S.”*,
- I Międzynarodowy Festiwal Muzyki Gregoriańskiej Na Skalce,
- XXVIII Ogólnopolski Przegląd Piosenki Turystycznej i Poetyckiej *Piostur Gorol Song*,
- II Ogólnopolski konkurs Wykonawstwa Muzyki Operowej i Musicalowej im. Iwony Borowickiej,
- I Ogólnopolski Konkurs wokalny im. Mieczysława Karłowicza.

Ważną rolę w tworzeniu i upowszechnianiu dóbr kultury oraz w wychowaniu przez sztukę pełni 21 teatrów i instytucji muzycznych. W województwie małopolskim instytucje te skupione są głównie w stolicy regionu – Krakowie (80% wszystkich instytucji), w którym działają również prężnie liczne środowiska twórcze: muzyczne, teatralne, literackie, plastyczne i inne.

Na scenach teatralnych i w instytucjach muzycznych odbyło się w 2006 roku 3913 przedstawień (tj. mniej o 3,9% w porównaniu z rokiem poprzednim), z czego w teatrach dramatycznych 80,7% przedstawień. Na drugim miejscu uplasowały się koncerty zorganizowane przez orkiestry, chóry i filharmonie – 15,4% ogółu, a najmniej przedstawień miało miejsce w teatrach muzycznych – 3,9%.

⁵ Tamże.

Liczba widzów w teatrach i instytucjach muzycznych w Małopolsce w stosunku do roku 2005 zmniejszyła się o 1,9%. Na jedno przedstawienie przypadło 180 widzów – słuchaczy, więcej o 4 widzów⁶ w porównaniu z poprzednim rokiem.

Działalność teatrów i instytucji muzycznych w 2006 roku

Wyszczególnienie	Liczba teatrów		Miejsca na widowni		Widzowie i słuchacze		Widzowie na przedstawieniach
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %	w tys.	w %	
Ogółem	7	100,0	843	100,0	169,5	100,0	180
Teatry muzyczne	3	42,8	501	17,8	52,4	69,1	347
Filharmonie, orkiestry i chóry	4	57,2	693	82,2	117,1	78,06	194

Źródło: Informacja sygnałna Urzędu Statystycznego Krakowie, czerwiec 2007 roku

W 2006 roku powstała nowa instytucja kultury Miasta Krakowa pod nazwą „Cracovia Danza” – zespół baletu dworskiego, która zainaugurowała swą działalność w dniu 1 września 2006 roku.

Dużym powodzeniem cieszyły się: X Festiwal Opera Viva, zarówno edycja letnia jak i zimowa, *Lato Operowe w Krakowie*, *Wieczór z Gwiazdami z Metropolitan Opera* oraz *Koncert Noworoczny w Komorze „Warszawa”* w Kopalni Soli w Wieliczce. Opera Krakowska w koprodukcji z holenderską Fundacją Międzynarodowe Produkcje Operowe i Agencją Artystyczną Supierz Artist Management zaprezentowała operę komiczną G. Donizettiego *Don Pasquale*. Był to spektakl pokazowy przed europejską premierą w Rotterdamie.

Działalność obu instytucji: Urzędu Marszałkowskiego oraz Urzędu Miasta, w pewnym zakresie pokrywają się, w pewnym zaś uzupełniają. Urząd Marszałkowski ma wspierać – z jednej strony – działalność dużych organizmów działających w Krakowie w dziedzinie muzyki: głównie filharmonii i opery, a z drugiej strony – obie instytucje mają wspomagać wszelkie inicjatywy wzbogacające muzyczny pejzaż miasta i regionu. Zarówno te większe o znacznym zasięgu odbioru, np. powyżej wspomniana „Cracovia Danza”, jak i mniejsze, wręcz niszowe festiwale, np. współorganizowane przez prof. Marka Chołoniewskiego: „Audio Art” czy „Bridge”.

⁶ Informacja sygnałna Urzędu Statystycznego Krakowie, czerwiec 2007 roku.